

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی‌های رسمی و قانونی

سال هفتم

۱ شنبه ۵ خرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۲۵

شماره مسلسل ۱۴۸

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۴۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان : کهبید - آشتیانی زاده - مکی
- ۳ - اخذ رأی نسبت بگزارش لوله کشی شهر تهران
- ۴ - بیانات آقای کشاورز صدر بعنوان ماده ۹۰ آئین نامه
- ۵ - تقدیم لایحه يك دوازدهم اردیبهشت بوسیله آقای وزیر دارائی بقیديك فوریت و تصویب فوریت آن
- ۶ - معرفی آقای فضل الله نبیل بعمارت وزارت امور خارجه بوسیله آقای وزیر امور خارجه و تقاضای طرح قرارداد های دفع ملخ با پاکستان و هندوستان
- ۷ - تقدیم لایحه اعتبار جهت دفع ملخ بوسیله آقای وزیر کشاورزی
- ۸ - تقدیم تقاضای تمدید حکومت نظامی در هشت نقطه خوزستان بوسیله آقای وزیر جنگ
- ۹ - طرح و تصویب فوریت لایحه اعتبار دفع ملخ
- ۱۰ - معرفی آقای دکتر فاطمی بعمارت نخست وزیری بوسیله آقای وزیر بهداری طبق نامه آقای نخست وزیر
- ۱۱ - قرائت و اعلام رأی گزارش اصلاح ماده ۲۰ قانون مالیات بردرآمد راجع باطافهای بازرگانی
- ۱۲ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد و جلسه فوق العاده - ختم جلسه

مجلس ساعت ۵ و دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : شکرانی - صفوی - پالیزی - بهادری - مرتضی حکمت - دکتر طباطبائی - غلامرضا فولادوند - شهاب خسروانی - فتحعلی افشار - طباطبائی خزیمه علم

غائبین بی اجازه - آقایان : جواد مسعودی مهدی پیراسته - ابوالحسن رضوی - عبدالوهاب اقبال - غلامحسین ابتهاج - ابوالفضل تولیت - محمدعلی منصف - محمد علی نصریان - ابوالفتح قهرمان - ابریشکار - حسین خاکباز - محمود محمودی - عباس قبادیان - دیرآمدگان با اجازه - آقایان : آشتیانی زاده و بزرگ نیا - آخر وقت یکساعت دیرآمدگان بی اجازه - آقایان :

محمدعلی مسعودی یکساعت - محمد هراتی يك ساعت و سی دقیقه امیرافشاری یکساعت محمدتقی برومند یکساعت - دکتر مصباح زاده یکساعت

آقایانیکه با اجازه در کمیسیون بودند - آقایان : اللهیار صالح - دکتر شایگان - دکتر معظمی - حسین مکی - اردلان

رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراضی نیست؟ آقای آشتیانی زاده

آشتیانی زاده - در جلسه گذشته بنده برای ثبت نام ساعت چهار بعد از نصف شب آمدم اینجا و تا آخر جلسه هم اینجا بودم و یکساعت باخروقت مانده رفتم و از آقای رئیس هم استعجازه کردم

رئیس - نام شما با اجازه نوشته شده آقای ناصر صدری

صدری - در عریضی که جلسه قبل کردم چند تا غلط چاپی هست اجازه بفرمائید تصحیح بکنم و به تند نویسی بدهم

رئیس - بسیار خوب به تند نویسی بدهید. دیگر نظری نیست؟ آقای حاذقی

حاذقی - در جلسه گذشته وقتیکه سه نفر از همکاران محترم نطق قبل از دستور کردند دیگر اکثریت برای اخذ رأی نبود من عرض کردم که اسامی آقایان غائبین در صورت جلسه نوشته شود آقای ملک مدنی هم همینطور تذکر فرمودند که بفرمائید صورت غائبین را بنویسند حالا در صورت جلسه نوشته نشده خواهش میکنم دستور بفرمائید بنویسند که مجلس غیر از نطق قبل از دستور کار قانونگذاری هم بکند

رئیس - صورت مجلس وقتیکه تهیه میشود نمیتواند بنویسد که کی غائب بوده و کی نبوده برای جلسه بعد که معلوم میشود کی با اجازه بوده کی بی اجازه آنوقت

نوشته میشود آقای حائری زاده

حائری زاده - يك مختصر اصلاحی در صورت جلسه در نطق پررروز بنده هست که یادداشت میکنم و با اداره تند نویسی می‌دهم

رئیس - بفرمائید بدهید دیگر نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

(۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : کهبید - آشتیانی زاده و مکی)

رئیس - سه نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند امروز این نطق بعمل می آید ولی بنده خواستم يك تذکری به آقایان بدهم یعنی اگر موافقت بفرمائید همین بشود چندین مرتبه هم آقایان وزراء اظهار نموده اند که برای جواب سؤالات تمام نمایندگان حاضرند و از طرفی خود آقایان هم اصرار دارند سؤالاتشان مطرح بشود (صحیح است) چند مرتبه هم مذاکره شد که یک جلسه فوق العاده بشود و تعیین هم شد ولی تشکیل نشد حالا يك راه بنظر بنده میرسد در صورتیکه آقایان هم موافقت بفرمائید و آن اینست که صدوسی - صد و چهل فقره سؤال است هر جلسه ای یکساعت بجای نطق قبل از دستور برای جواب سؤالات آقایان نمایندگان قراردادیم بترتیبی که برای هر سؤال هم یک ربع بیشتر طول نکشد (کشاورز صدر - بنده مخالفم یک روزی را فوق العاده تعیین بفرمائید) گوش بدهید بگذارید من حرفم را بزنم بعد صحبت بفرمائید این در صورتی است که آقایان مقید باشند که جواب سؤالات گفته شود و الا يك جلسه فوق العاده تعیین بفرمائید که الان آقایان وزراء وزیر جنگ و آقای فرمند وزیر کشاورزی برای جواب سؤالات هر روز حاضرند یک جلسه فوق العاده تعیین بفرمائید که بعداً بفرمائید که مطابق ماده ۶۸ که سؤال کردیم و جواب نمیدهند (صحیح است) آقای کهبید

باین آقایان متخصصین حقوق بگو که بعضی تشکیل هیئت مختلط دولت باید بکمیانی اختار میکرد که تاسیس خود را تحویل بدهد اگر تحویل نمیداد بجای اینهمه بازبهای وقت تلف کن فوراً دست بیک اقدام قانونی میزدند یعنی قانون ملی شدن صنعت نفت حقی برای دولت در تصاحب تاسیسات آبادان ایجاد کرده است تحصیل این حق یا بهون مقاومت کمیانی که فعلاً خود را صاحب این حق میدانند میسر است یا نیست اگر کمیانی از تحویل آن خود داری کرد مانند تمام موارد دیگر دولت بدادگاه رجوع میکرد از کمیانی شکایت مینمود (صفائی -)

از موارد حق حاکمیت است مربوط به دادگستری نیست) که مانع از تحصیل و تصاحب حق قانونی دولت شده است دادگاه خارج از نوبت رسیدگی مینمود و رای میداد و آنوقت ضابطین دادگستری یعنی پلیس و ژاندارم تحت نظر هیئت مختلط حکم محکمه هدیه را اجرا میکردند و راه هر گونه اعتراض را سد میساختند اینست طریق خلع ید از کمیانی نفت ولی آقایان محترم خیال دیگری بسر دارند و میخواهند خلع ید را تفسیر کنند و از میان این تفسیر راهی برای ساختن با کمیانی پیدا نمایند این را بنده اگر خاطر آقایان باشد در کابینه علامه هم گفتیم که با این کیفیت میخواهند زنجیر های نو و محکمی بجای زنجیر قدیمی بر دست و پای ملت ایران به بندند آنمرد نورانی این مطالب را گفت (فرامرزی نگفت در مجلس بگو) برادر خواب دیدم (فرامرزی -) گفت بدکتر مصدق بگو نگفت که در مجلس بگو (دکتر را نمی بینم راهم نمیدهند ده روز است که میخواهم به بینم نمیشود (شیانی - بگذریم هم تشریف نیاوردند) بنیدانم چطور شرفیاب شوم (فرامرزی - بفرماید معاوضان به آقای دکتر میگویند) بلی قربان و من بر حسب وظیفه ، آقای رئیس وقت نگذشته است ؟

رئیس - دقیقه مانده است .

آشتیانی زاده - و من بر حسب وظیفه وجدانی و ملی و از نظر علاقه ای که بعیثیت دکتر مصدق دارم همین آن تذکرات را عرض کردم . بر رسولان پیام باشد و پس از روزیکه آقای دکتر مصدق زمامدار شده اند (فرامرزی - اینرا کی گفت ؟) اینرا خودم حرف خیلی هست که میشود گفت ولی همه حرفها را نمیشود گفت خدا رحمت کند مرحوم ملک الشعرای بهار را میگوید نه آنچه ... نه نمی گویم چون این شعر حالا مقتضی نیست (فرامرزی - چرا نگفتید) شعر خوب نبود گفتنش خوب نبود همچو بود از روزی که آقای دکتر مصدق زمامدار شده اند

بعضی از وکلای مجلس و در چند مورد شخص ایشان طوری عمل کردند که حکومت فعلی را بصورت یک حکومت دیکتاتوری سفید جلوه گر ساخته است (اردلان - آقا اینطور نیست) تا حالا مفسرین بی طرف در دنیا در نوع دیکتاتوری تشخیص داده بودند یکی دیکتاتوری سرخ که عبارت از دیکتاتوری طبقه پرولتاریا است دوم دیکتاتوری سیاه یا دیکتاتوری قزاقها و حکومت پلیس و رژیمهای نیمه مشروطه مانند ایران اکنون ما در مملکت خودمان بیک نوع سوم از دیکتاتوری تصادف کرده ایم که آنرا باید دیکتاتوری سفید نام گذاشت زیرا بنام مشروطه و حکومت ملی دولتی سر کار آمده است که شرط اولش تصویب در دست و بی چون و چرای طرحهای او بوده و هنگام بحث در نامه دولت نیز با یک وضع غریبی ترور افکار کردند و شخص رئیس دولت که تاکنون بارها در مجلس سخن از لزوم آزادی نطق و اجازه دادن بنطاق مخالف بیانانی کرده اند اظهار داشتند که در مورد دولت ایشان ابدا حرف و صحبتی لازم ندارد . از طرف دیگر هر کس انتقادی از طرز عمل دولت یا طرز تصویب مواد ۹ گانه اجرای ملی شدن نفت دارد فوراً آقایان حماقت تکفیر را از زیر قبا بیرون میکنند و در مجلس و مطبوعات ناطق را نوکر انگلیس و عامل کمیانی میخوانند و باین اتهامات او را هو میکنند و یک ترور بی سابقه ای بوجود میآورند که نظیرش فقط در دوره رضاشاه مشاهده شده است تا کسی حرف میزند میخوانند نفت را تمام کنیم حرف نزنید اگر کسی انتقاد کرد فوراً با او حمله میکنند که تو اخلاص گری و کار هوچیکری را بجائی میرسانند که کسانی امثال کشاورز صدر را وادار میکنند هر کس حرفی زد فوراً با او قفس بدهند در دو جلسه قبل آمد پشت تریبون و یک حرف هائی نسبت به بنده زد که بنده از ایشان انتظار نداشتم در بیرون از مجلس یک چیز هائی واقع شد ولی جواب حرف ایشان را بنده مجبورم بگویم (فرامرزی - چیزهای خارج چی بود ؟) خودتان بهتر میدانید (فرامرزی - من نمیدانم) شما مرشد ماستید تعجب بن در اینستکه آقای کشاورز صدر جنابالی به آقای دکتر فاطمی که ارادت دارید ارادت دارید بانداری ؟ ایشان را مرد ملی میدانید گوش کنید تعجب من در اینستکه چطور کسانی مانند امثال کشاورز صدر طرفدار این ترور و رژیم بنفع کابینه دکتر مصدق شده اند و چطور تا این اندازه پیرامان برای ملی شدن نفت یاره میکنند . اگر آقای کشاورز صدر یادش داشته باشد سایرین بغاطر دارند که این آقا معاون ساعد در کابینه

ساعد در کابینه قرارداد ساعد - گس - گلشائیان بوده است و بوسیله وزیر وکیل مجلس شد و در کابینه رزم آرا در جلسه خصوصی مجلس بنابوشته روزنامه باختی امروز پیشنهاد کرد که وکلای اکثریت برای کتک زدن دکتر مصدق و حائری زاده و دکتر شایگان کار حمله تشکیل بدهند اگر دروغ میگویم باشوید منمرا بگویند بزیند به کلام (کشاورز صدر - جواب آقا را عرض خواهم کرد) هر چه فحش و تهمت است به بنده بدهید . . .

رئیس - آقای آشتیانی زاده یک دقیقه وقت دارید .

آشتیانی زاده - و خودش داوطلبی خود را در این کار حمله رزم آرا اعلام کرد روزنامه باختی امروز در سرمقاله مورخ ۲۴ آذر ۱۳۲۹ مینویسد « در جلسه شب پارلمان یکی از تصفیه شده ها ضمن نطق تملق آمیز و اظهارات چا کرانه بحضور تیسار مرشد داشته به مجلس هم پیشنهاد کرده که برای جلوگیری از حملات اقلیت یک کار حمله مرکب از خود او و دیگران تشکیل گردد که در موقع لزوم از مقام تیسار در داخل مجلس حمایت بعمل آید و قتیکه من می بینم که معاون کابینه قرارداد العاقی نفت و رئیس گارد حمله رزم آرا ناگهان در صف مقدم قدامتانبان جبهه ملی در می آید و اینطور سینه میخراشد بدون شک دچار این تردید میشوم که چرا باید نام دکتر مصدق را باین مانورها و با هو کردن مخالفین دولت با حربه اتهام و فحش و تاسزا و با ترور افکار و عقاید خراب کنند .

رئیس - آقای آشتیانی زاده وقت شما تمام شده است .

آشتیانی زاده - از مجلس اجازه بخواهید .

رئیس - اجازه نمیخواهد آنوقت سابقه میشود .

آشتیانی زاده - سابقه شده است

عده ای از نمایندگان - رای بگیرید .

رئیس - پس رای میگیریم . آقای آشتیانی زاده دقیقه کافی است ؟

آشتیانی زاده - ده دقیقه

کشاورز صدر - من استدعا می - کنم آقایان مخالفت نکنند تا فرمایشاتشان را تمام کنند

رئیس - رای گرفته میشود برای ده دقیقه ادامه صحبت آقای آشتیانی زاده آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای آشتیانی زاده بفرماید .

آشتیانی زاده - همان شبی که بنده اینجا صحبت کردم و پیشنهاداتی راجع به گزارش کمیسیون کردم گذشته از حمله

ناجوانرودانه ای که در مجلس بن شد بالغ بر پنجاه نفر با چاقو بن حمله کردند آتش کبند به منزل رفته دیدم که سی چهل نفر اشخاص ناشناس درب خانه بنده ایستاده اند و شروع کرده اند به هوچیکری مشکوک شدم آنجا نایستادم رفته بکلانتری اطلاع دادم و رئیس کلانتری ۱۳ سرهنگ امین یالامینی اسمش یاد من نیست ۱۰ - ۱۰ نفر یاسیان آمدند تا تصویب پاس دادند (فرامرزی - قانون عجیبی است از اینطرف میکشند از آنطرف هم میکشند) وقتی در روز نامه شاهد بانیشهای زننده و ایراد های مادر قاسمی بن بدبخت بیچاره فلک زده حمله کرد و هنگامیکه در دولت علامه راجع به کاری جبهه ملی و علامه تذکر میدادم آقای معدل گفت که من چطور جرأت کرده ام از جبهه ملی انتقاد کنم و بعد از چند روز آقای دکتر مصدق در پشت همین تریبون اعتراف کرد امیرعلائی عضو جبهه ملی در کابینه علاوه بر این بوده و تمام اقداماتش در دادگستری بدستور جبهه ملی بوده است در برنامه دولت آقای دکتر مصدق بنده مطالبی را میخوانستم عرض کنم که تذکر آنها بدون تردید تأثیر قطعی در تغییر بعضی از اعضاء دولت داشت و حقایق را شاد بود که ماسک خیلی از اعضای ایندولت راهاره میکردن مخالف دکتر مصدق نبودم و از جهت علاقه به حفظ حیثیت او بود که میخوانستم آن تذکرات را بدهم و عرض کنم که در کابینه دکتر مصدق ائتلاف دسته فراموشها باشماص نیم بند و قزاق و اعضای جبهه ملی چه معنی و مفهومی دارد سی سال ماضی روز فکر کردیم که یک روزی برسد که دکتر مصدق زمامدار شود و قرارمان این بود یعنی خودمان فکر میکردیم که وقتی ایشان زمامدار شدند این طبقه را عوض کنند و در همین سرسرا باشد و باین قانون و آن شمشیر حکومت روزیکه ایشان رای تایل گرفتند بنده دست ایشان را بوسیدم به بنده اظهار لطف فرمودند که من کاری در کابینه ام بنو میدهم بنده گفتیم که من لیاقت اینکار را ندارم بنده وکیل و استدعا میکنم از شما دارم این است که این اعضاء فراموشها را بکابینه نیاورید دیدید که آنها چه بودند ، خودشان فرمودند ما مقلد شما هستیم شما در امور سیاسی و اجتماعی مجتهدید و خودشان میدانند که من شخصاً چقدر در راه ایشان فدا کاری کردم ایشان گفتن نظامی نیاورید کابینه میلیتاریزم تشکیل ندهید اشخاصی از رفقای جبهه ملی بیاورید از حزب ایران بیاورید که ایرادی نشود شما گرفت یعنی اگر غیر از این باشد مردم میگویند ملی شدن نفت مساوی است با قرارداد ۱۹۲۳ ، چه داهی دارد که ایشان برود همان اشخاصی که در قرارداد ۱۹۲۳ دست داشتند آنها را در کابینه ای که میخواهد نفت را ملی کند بیاورد

و شرکت بدهد ولی آقایان بابک تا کنیک برق آسا از ادامه تذکرات جلو گیری کردند و اجازه این تذکرات را ندادند و ما هر وقت حرفی زدیم گفتند آقا موضوع نفت در پیش است تا این کار حل نشده است نباید هیچ حرفی زد بنده یک مثالی است نکته ای است عرض میکنم برای آقایان چند روز قبل در خیابان ناصر خسرو عبور میکردیم نزدیک ظهر بود که دیدم یکی از این اتوبوس ها از دست راست آمده بطرف چپ بطور اوربیب جاری اتوبوس دیگری که راه را سد کرده است شوهر های اتوبوس ها حسابی داشتند بین خودشان که من نمیدانم چه حسابی بود و در دنبال وقت و عقب جلوی این اتوبوسها متجاوز از دو پست و سصد تا کسی در شگه و اتومبیل و سواری و گازی و آبتکش راه را گرفته بودند و اصلا راهی نبود ظریفی از آنها چاره می شد از همین مردم هادی ، همین مردم هادی خیلی چیز می فهمند (شوشری - همه چیز می فهمند) ظریفی در شد گفت آقا پیشوا فرمودند تا نفت ملی نشود همین است باید این جور باشند این نمی شود ، ما میخواهیم رئیس دولت را به بینیم باید و گلارای پذیرید باید حرف بزیند صحیح است که امروز موضوع نفت از اهم مطالب است ولی اگر کسی آمد حرفی بزیند فوراً هو می کنند حرف بزیند شلوغ شد توطئه شد ، حرف بزیند اینکه درست نیست رئیس دولت حافظ امنیت مملکت است وقتی خودش از ترس بیاید در مجلس متحصن بشود این که نشد این معنی ندارد حکومت حکومت شمشیر و قانون است رئیس حکومت باید شخصی باشد قادر و توانا باید در یک دستش قانون و در دست دیگرش شمشیر حکومت داشته باشد و باین قانون و آن شمشیر حکومت کند و مردم این طرز حکومت را دیکتاتوری می گویند فرق نمی کنند اینهم یک نوع دیکتاتوری است و در میان انواع حکومت های دنیا جز دیکتاتوری هیچ نامی ندارد مقصود بنده از دیکتاتوری سفید حکومت آقای دکتر و رفقای ایشانست که هم حکومت می کنند و هم تهمت می زنند و هم تکذیب می کنند و هم هو کردن را کار شرعی تصور می فرمایند . بنده زیر بار این نوع حکومت ایران کفایت نمیکند که زمام امور مملکت را در دست باختیار چند نفر شناخته شده بگذارند و نفس از کسی بیرون نیاید بنده می گویم اگر آزادی نطق نبود مجلس ایران موفق نمیشد رشته های اسارت اقتصادی شرکت نفت را پاره کند اگر شده بگذارند و نفس از کسی بیرون نیاید بنده می گویم اگر آزادی نطق نبود مجلس ایران موفق نمیشد رشته های اسارت اقتصادی تمویض نگردد انشاء الله را بنده می گویم اگر آقای دکتر مصدق بیاری

خداوند موضوع نفت را آنطوریکه مورد نظر ملت ایران است تمام کنند در سایه همین آزادی بیان و گفتار موفقیت یافته اند بنده می گویم در سایه همین ترور افکار و دیکتاتوری بود که تقی زاده و جبهه المله بیست سال پیش زیر قرارداد ۱۹۲۳ را امضا کرد بنده می گویم حالاهم باید در سایه آزادی نطق و اظهار عقیده و کلامه مجلس و سایر مردم قانون ملی شدن صنعت نفت اصلاح و اجرا شود (صحیح است) ما که بادی دیکتاتوری مبارزه می کنیم نه برای این است که از اسم دیکتاتور بدمان می آید ، ما از مفهوم و مظاهر دیکتاتوری وحشت داریم و این مفهوم و مظهر در هر قیافه ای جسم شود با او مبارزه خواهیم کرد (احسن) رئیس الوزرای مجلس پشت تریبون گفته است من امنیت جانی ندارم بنده از وزیر کشور سؤال کردم که اگر قبول دارد مسئولیت حفظ و استقرار امنیت در داخله کشور بعهده اوست وقتی رئیس دولت یک چنین عنوانی می کند او چه جواب دارد ؟ و اساساً چرا در پست خود باقی مانده است ، آنوقت کشاورز صدر برای من ناصح می شود و این تذکرات را مبنی بر اخلاص لگری جلوه می دهد من صریحاً اعلام می کنم که بهیچوجه از میدان این تهمت ها و حرف مفت ها بدر نمی روم و با دیکتاتوری از هر رقم باشد مبارزه خواهم کرد این بنا را نباید گذاشت که بدکتر می در مجلس حکومت کنند و هم ترور فکروهم اکثریت باشند و هم چنان تکفیر و هوچیکری را برسرومتر مردم بگویند ، بازمینه ای که از دو سه هفته پیش در مجلس تهیه شده است اینطور بنظر میرسد که هر روز هر لایحه ای را بخواهند بگذرانند یک محیط مرده و ساکت بوسیله ایجاد یا نیک و نشاندان حربه تکفیر و حماقت تهمت بوجود می آورند و هر کس حرفی زد او را میزدند و رادمیخواهند و چاقو کش بسراو می فرستند . بنده زیر بار این چنین حکومت نمیروم موضوع نفت با تمام اهمیتی که دارد آنقدر مهم نیست که اصول مشروطیت را خفه کنند

رئیس - آقای آشتیانی زاده ده دقیقه وقت شما تمام شد

آشتیانی زاده - یک تذکره دیگری هم دادم به آقای دکتر فاطمی که تشریف دارند امروز صبح از نیاوران تلفن کردند که مسئولین آنجا تحت تهدید هستند این نامه هم مال یکمده از مجوسین است که تقدیم مقام ریاست میکنند

رئیس - آقای مکی بفرماید

فرامرزی - آقای آشتیانی زاده می خواهند جو اب شمارا بدهند تشریف ببرند

آشتیانی زاده - بنده بیرون میروم که مشول ماده ۹۰ نشوم که باز وقت مجلس را بگیرم .

مکی - متأسفانه بنده عرض بایشان ندارم که بزمن بنده سعی میکنم که همواره قبل از دستور مطالبی که زیاد ضرورت ندارد عرض نکنم که بدان وسیله وقت مجلس گرفته شود ولی امروز یک وظیفه وجدانی بنده را وادار کرد که بنام ملت ایران یک عرایضی اینجا بسمع جهانیان و ملل آزاد جهان و آنها که بدروغ و ترور و زوردهی آزادی طلبی و حمایت از ملل ضعیف را میکنند برسانم متأسفانه برخلاف آنچه را که روزنامه های امریکا (که گاهی هم با نیش میزنند) و مبارزات اخیر ملت ایران را هم سنگ مبارزاتی که در اواخر قرن هیجدهم که ملت امریکا برای بدست آوردن آزادی خودشان میکردند جلوه گر میساختند و همیشه سیاسیون امریکا در دنیا میدادند که ما از ملل ضعیف پشتیبانی می کنیم و در دونوبت که وارد جنگ شده ایم برای تأمین آزادی ملل ضعیف بسطدم و کراسی در دنیا بود و هیچوقت در امور داخلی هیچ کشوری مداخله نمیکندم دیروز سیاسیون امریکا و وزارت خارجه امریکا برخلاف آنچه را که تا کنون مدعی بوده اند در امور داخلی کشور ایران که یک کشوری است آزاد و مستقل مداخله کردند (صحیح است) ما تصور میکردیم که بعد از آزمایش ۸ ماه مداخلات در حکومت رزم آرا در دولت امریکا لاقول از تجربیات تلخی که نصیب شده است درس عبرت گرفته و همواره از افکار عمومی ملت ایران پشتیبانی خواهد کرد و لاقول اگر پشتیبانی نکند بکک شرکت غاصب نفت بجنک ملت ایران نباید برای ما از اینکه امریکا اعلامیه ای بدهد یا ندهد کمترین ارزشی ندارد (صحیح است) برای اینکه مجلس شورای ملی و سنای ایران که قانون ملی شدن نفت را تصویب رسانیده اند ضامن این تصویب هیجده میلیون جمعیت ملت ایران است (تیمورتاش - نه آقا ۱۸ میلیون ملت ایران ضامن این تصویب نیست) آقای تیمورتاش ضامن این تصویب هستند .

تیمورتاش - نه آقا بد بختانه خود آقا هستند .

کشاورز صدر - امروز آقای مکی مصیبتی نشوید یک نقشه ای هست خونسردی بکنید .

فرامرزی - پس مجلس سنا و مجلس شورای ملی که رای داد ملت ایران پشت سرش نیست ؟

دکتر بقائی - با اتفاق آرا تصویب شد خودشان هم رای دادند .

تیمورتاش - بنده رای ندادم

دکتر بقائی - پس تا حالا شمارا به حساب

نگذاشته بودیم .

مکی - بهرحال ضامن استقلال هر ملتی افرادی هستند که در آن کشور زندگی میکنند ضامن استقلال ملت ایران هم جمعیتی است که در آن زندگی میکنند و بکرات نشان داده است که در مواقع خطیر و بحرانی ملت ایران از جان و دل و حتی با تمام قوا تا آخرین قطره خون خودش ایستادگی کرده است (صحیح است) و جواب این اعلامیه را رسماً و علناً بدنیا نشان خواهیم داد (صحیح است) اگر ملت امریکا نتواند از گذشته درس عبرت بگیرد و باز در امور داخلی ملت ایران مداخله کند (تیمورتاش - خود را در آغوش ملت شوروی خواهیم انداخت) آن شاهستید که خود را در آغوش دولت شوروی میاندازید برای ماشوروی امریکا وانگلیس بکسان است هر کس با استقلال و حق حاکمیت ملی ایران احترام بکند ما نیز احترام متقابل خواهیم داشت (صحیح است) و هر کشوری خواه شوروی خواه انگلیس خواه امریکا باهر کشور دیگری میخواهد باشد باید از سر سوزنی با استقلال ما لطمه وارد آورد ما بزرگترین دشمن او خواهیم بود (احسن صحیح است) ولی امریکا وانگلیس با این مانورها میخواهند ملت ایران را باغوش شوروی بیاورند وقتی که ملت ایران راه که زمینه برای کمونیزم و انقلاب آماده میشود و این امریکا وانگلیس است که میخواهند ملت نجیب ایران را برخلاف آمال و آرزوی ملیش بطرف کمونیزم سوق بدهد (علامه رضوانی - بنده بطرف کمونیزم آن وقت هم سوق نمیدهم) اما باید در مورد یادداشت اخیر دولت انگلستان بگویم که قانونی است که از تصویب مجلس ایران گذشته است و ما از حق حاکمیت ملی خودمان استفاده کردیم انگلستان میتواند مدعی بشود که یک ملتی را بزندان بیندازد و بگوید برای این بزندان انداخته ایم که بزور قرارداد تعجب کرده بودیم ایران یک انبار باروت بین المللی است دنیا و آزاد مردان دنیا متوجه باشند که باین انبار باروت کبریتی نزدیک نکنند اگر کبریتی باین انبار باروت نزدیک شود امپراطوری بریتانیا از بین خواهد رفت در این آتش آنها زود تر از ملت ایران خواهند سوخت در یکی از جرایم امروز دیدم که بعضی از مراجع تقلید صراحتاً اظهار عقیده کرده اند که هر گاه تهدیدات انگلیس که جنبه هو و تبلیغ و ارعاب ملت ایران را دارد بفرماید جنبه عدل بگیرد فتوای جهاد

خواهند داد و امروز در این زمینه بیامی از طرف حضرت آیت الله کاشانی در فتوای جهاد مشاهده کردم بنابراین سعادت ملت ایران برای یاره کردن زنجیر استعمار شرکت غاصب نفث ایران است که تا آخرین قدم در مقابل این قبیل تبلیغات و این قبیل حملاتی که به ملت نجیب ایران میشود ایستادگی کنند و تا آخرین قطره خون خود ایستاده ایم و نفت را به تمام منعی ملی خواهیم کرد و این قانون را بصورت اجرا و عمل درمی آوریم (صحیح است) (نقیه زاده - ملی شده باید اجرا بشود) بلی ملی شده است باید اجرا بکنیم و بهیچ نحوی از انحاء اجازه نخواهیم داد که شرکت غاصب نفث بتحوی از انحاء بساطت عملیات بهره برداری را در ایران ادامه دهد نفت ملی شده است و باید تمام عملیات اعم از اکتشاف و استخراج و بهره برداری در دست دولت و ملت ایران قرار گیرد (صحیح است) بنابراین باطلی که اکتشاف و استخراج در دست ملت ایران باشد ولی تصفیه و صدور نفت در دست شرکت انگلیس و ایران باشد این یک حرف یوچی است که ما هیچگونه زیر بار این حرف نخواهیم رفت (صحیح است) و تا آخرین قدم هم مقاومت خواهیم کرد (صحیح است) و بطوری که در جراید خواندم آزاد مردان تهران و اجتماعات آزادیخواه طهران روز سه شنبه بعد از ظهر بعنوان ابراز تفر و واتر جار نسبت بر رویه دولت امریکا و یاد داشت اخیر دولت انگلیس در این میدان بهارستان تظاهراتی خواهند کرد این تظاهرات در روز سه شنبه نشان میدهد که مردم تهران تاچه اندازه با ادامه عملیات شرکت نفت در ایران مخالف هستند چنانچه همواره مردم تمام ایران و تمام شهرستان هانشان داده اند که با هر نوع عملیات شرکت نفت که تا کنون در ظرف این پنجاه ساله بیدبختی و بیچارگی ملت ایران تمام شده است مخالفتند و با تمام قوای برای یاره کردن این زنجیر قیام و اقدام کرده اند بنابراین نه ملت ایران از آن با دواشت همارس دارد و نه برای این ها کمترین ارزشی قائل است و نه آن حکمیت را میباید زیرا مال از حق حاکمیت مدسی خودمان استفاده کرده ایم و نمی توانند بنا بگویند که شما نباید از حق حاکمیت خود استفاده نمائید و مستقل باشید ما مستقیم و آزاد و برای هر کشور مستقل و آزادی حق حاکمیت ملی مسلم است و ما از همان حق استفاده خواهیم کرد

(۴) اخباری و تصویب فوریت
گزارش لوله کشی شهر تهران
رئیس - آقای کشاورز صدر
 بوجوب ماده ۹۰ اجازه خواستند ولی این رأی که در جلسه گذشته اعلام شده گرفته می شود بعد ایشان بفرمایند . آقایان در

نظر دارند که در جلسه پیش فوریت لایحه لوله کشی مطرح شد و مذاکره در فوریت بعمل آمد و در جلسه پیش اعلام رأی گردید حالا رأی گرفته می شود بفرمودتش بدمم اجازه داده می شود با آقای کشاورز صدر آقایان بیرون نروند برای اینکه رأی گرفته شود .

حاذقی - آقای رئیس یک ساعت و نیم نطق قبل از دستور نده است در صورتیکه مطابق نظامنامه سه ربع ساعت بیشتر نطق قبل از دستور نمی شود نظامنامه باید عرض بشود یا باید نظامنامه رعایت بشود

اعامی اهری - هر چه مجلس رأی بدهد نظامنامه است
رئیس - خود مجلس رأی داد که آقای آشتیانی زاده ده دقیقه بیشتر صحبت بکنند . رأی گرفته می شود بفرمودت لایحه

کاهش مجلس سنا آمده است و بیست نفر از آقایانم پیشنهاد کرده اند باینکه با فوریت باشد آقایانی که با فوریت موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

رئیس - آقای کشاورز صدر مطابق ماده ۹۰ مطالبی دارند بفرمایند

بیانات آقای کشاورز صدر بعنوان ماده ۹۰ آئین نامه
کشاورز صدر - الی در این لایحه تم انزل بده سنی میکنم در جواب آقای آشتیانی زاده از استعمال کلمات رکیک و زننده و بی مه هائی که ایشان کرده اند تا حدی صرف نظر میکنم من از ایشان که ندارند و منتظر هستم که کلمات گندید تر و زیاد تر چه از جانب ایشان وجه از جانب عمل دیگر ببنده بشود و باز انتظار دارم که مانند جدم علی ابن ابیطالب بگردن من درسمان بیندازند و از اینجا بیرون بکشند و سر بلند نکنم (فرامرزى - این دروغ است کسی نتوانسته است بعلی توهین بکند و این کار قوای برای یاره کردن این زنجیر قیام و اقدام کرده اند بنابراین نه ملت ایران از آن با دواشت همارس دارد و نه برای این ها کمترین ارزشی قائل است و نه آن حکمیت را میباید زیرا مال از حق حاکمیت مدسی خودمان استفاده کرده ایم و نمی توانند بنا بگویند که شما نباید از حق حاکمیت خود استفاده نمائید و مستقل باشید ما مستقیم و آزاد و برای هر کشور مستقل و آزادی حق حاکمیت ملی مسلم است و ما از همان حق استفاده خواهیم کرد

رئیس - آقای کشاورز صدر بوجوب ماده ۹۰ اجازه خواستند ولی این رأی که در جلسه گذشته اعلام شده گرفته می شود بعد ایشان بفرمایند . آقایان در

حرفی ندارم زیرا اگر بنا است بانقلاب من اعتراض بشود از طرف ۵۰ وکلین من باید بشود نه از طرف دیگری و برای دل خوشی ایشان و خوشحال شدن ایشان میگویم که آقای محمد رضا آشتیانی زاده و کیل طبیعی و ملی هستند و من و کیل غیر طبیعی و تحمیلی (حاذقی - هر دوش دروغ است) باز

بن اعتراض فرمودند که من حامی دولت رزم آرا و مدافع دولت رزم آرا بودم از تمام آقایان شهادت میخوام و استاد می کنم بصورت جلسات بینید که اگر بکنیم برای نمونه هم من رأی بدولت رزم آرا داده ام هیچ مرا قلم نکند صورتجلسات ما است و من هیچوقت حاضر نیستم بدست عزیز خودم آقای دکتر فاطمی حرفی بزنم که چرا بن بدگفت موقع مبارزه مربوط بگفت بود و اختیارات داشت که بمن فحش بدهد مختار بود و اعتراضی ندارد (احسن)

مختارند آقای دکتر فاطمی شما بقدری مبارزه کردید که اگر بجای هم بمن فحش دادید عیب ندارد من از ذکر مسائل و مطالبی که زنده برای ایشان است و اطلاعاتی که دارم خودداری میکنم و عرضی نمیکم (احسن)

کوجب تشنج در مجلس میشود خودداری بفرمایند ، آیا يك نفر نماینده از نماینده دیگر حق ندارد این خواهش را بکند اگر من می دانستم که این بهانه ایشان می شود و این را حسن می کردم حرفی نمیزدم هر چه میتوانم مجلس را متشنج بکنم ، این اظهار من و این خواهش من ابجاب میکرد باینکه ایشان بایندهیست تریبون و حمله بکنند ؟ آیا اینطور استنباط میفرمایند کاتر نطق تند بنده و فاضله بین آن جلسه و این جلسه موجب شد که ایشان بیایند و این مطلب را بمن بگویند آقای آشتیانی زاده بمن فرمودند معاون دولت ساعد و راجع بقرار داد کس و گلشنایان اشاره کردند همه آقایان شامه هستند که در دوره پانزدهم آن قرار داد شوم بمجلس داده شد و من بعد از پایان دوره پانزدهم به معاونت نخست وزیر معین شدم که آن لایحه در اینجا بود و تصدیق آقای مکر و ارتباط مستقیمی که با ایشان داشتم خواهش میکنم که شهادت بدهند ما موجب بودیم که آن قرارداد بتصویب نرسد من کسی بودم که موافقت با آن قرارداد بکنم ؟ من کسی بودم که با کمیانی نفت که دشمن استقلال و تمامیت ما است موافقت کنم ؟ خدا مرا بکشد که اگر کوچکترین موافقتی با آن قرارداد داشته و یا داشته باشم بعد اشاره فرمودند که بنده بوسیله آقای هژبر بنیادینه کی انتخاب شدم قضاوت این امر را بعهده از باب اطلاع و آقایانی که هستند می گذارم و باز این تمسرا بخور میخورم و

رئیس - لایحه قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)
 مجلس شورای ملی چون دولت در نظر دارد با اجرای قوانین مربوط بملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور بوجه که از هر حیث شایسته دولت شاهنشاهی و متناسب با احتیاجات و انتظارات ملت ایران باشد تهیه و تقدیم نماید و انجام این منظور مستلزم صرف وقت و فرصت بیشتری میباشد باین جهت ماده واحده ذیل با قید فوریت تصویب و تصویب آنرا

تقاضا می نماید ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مصارف مستمر و غیر مستمر اردیبهشتماه ۱۳۳۰ را مطابق قانون يك دوازدهم فروردینماه ۱۳۳۰ مصوب پنجم اردیبهشتماه ۱۳۳۰ از محل درآمد عمومی کشور پرداخت نمایند نخست وزیر .

رئیس - يك فوریت این لایحه مطرح است آقای فقیه زاده موافقت یا مخالف ؟
فقیه زاده - مخالف
رئیس - بفرمایند
فقیه زاده - اگر نظر مبارک آقایان باشد در فروردین که لایحه يك دوازدهم آمد بمجلس تصدیق شد از طرف دولت که در اردیبهشت ماه بوجه کل را را بیاورند متأسفانه باز آخر اردیبهشت شد دو روز باخر ماه مانده مستخدمین دولت بی پول و در مضیقه هستند حالاً ما راجحت انداخته باز لایحه يك دوازدهم آوردند من استدعا می کنم از دولت و از آقای وزیر دارائی اصلاً لایحه بوجه کل را بیاورند بمجلس که در اطرافش صحبت بشود

رئیس - آقای نبوی
نبوی - مخالف
رئیس - آقای ارباب
مهملی ارباب - بنده مخالف
رئیس - آقای ملک مدنی موافقت بفرمایند .

ملک مدنی - تذکر آقای فقیه زاده صحیح است ولی يك نکته را نباید از نظر دور داشت ، در این ماه اردیبهشت ما مواجه با يك مطلب بسیار مهمی بودیم که هم دولت و هم مجلس شورای ملی با توجه داشت و آن موضوع ملی شدن صنعت نفت بوده است و دولت قسمت مهم وقت خودش را صرف کار آن کمیسیون کرده مخصوصاً آقای وزیر دارائی که باید بوجه را تهیه کنند در آن قسمت مشغول بودند اگر تأخیری اتفاق افتاده برای این بوده و الا این ماه اردیبهشت باید قبول بفرمایند که ماهی بوده است که در واقع مجلس کاری کرده است و ما در مقدمه اجرای این قانون بودیم دولت هم برای همین کار مشغول بوده از آن یازدهم نفری هم که همیشه باید در آن کمیسیون حضور داشته باشد بکنفر آن آقای وزیر دارائی است و بنده خیال نمی کنم دولت فعلی و آقای وزیر دارائی هیچوقت نظرشان این باشد که تأخیری در تقدیم بوجه کشور داشته باشند یعنی خود آقای وارسته وزیر دارائی که سوابق زندگی ایشان در همه روشن است ایشان همیشه مایل هستند که بوجه کل

بگذرد و يك دوازدهم نباشد بنده هم مردم همیشه از شخصی هستم که طرفدار این فکر و عقیده هستم ولی ما يك مطاب هم در نظر داشتیم که شاید تأخیر این قسمت متأسفانه از آن جهت بوده بنده آقایان موافقت بفرمایند که يك دوازدهم فوریتش تصویب بشود زیرا که حقوق کارمندان دولت را که نمیشود بتأخیر انداخته ، بیمارستانها مؤسسات عام المنفعه ، بالاخره احتیاج دارند که این بوجه بیکاهه شان تصویب شود و چرخهاشان معطل نگردد . بنظر بنده ضرورت دارد که موافقت بکنیم تصویب بشود البته بنده هم بسهم خودم از آقای وزیر دارائی تقاضای کنم که زودتر بوجه را تقدیم مجلس بکنند که در کمیسیون بوجه مورد بحث قرار گیرد و بیاید در مجلس بلکه انشاء الله بتوانیم در اول سال بوجه برای تمام سان بگذرانیم و بقیه هم دارم که توجه دارند باید تعادل در بوجه برقرار باشد این مطلبی است که سال گذشته هم بنده عرض کردم حالا هم چون مرقع مناسب است باز یاد آور میشوم بعضی تعالی باید در آمد ما و خرجها تعادل داشته باشد زیرا یکی از قسمتهائی که زندگی مردم را مغفل کرده همین عدم توازن و تعادل بوجه بوده است .

رئیس - البته آقایان مطمئنند که فقط بفرمودت رأی داده میشود و پس از تصویب برای چاپ فرستاده میشود و جلسه بعد مطرح خواهد شد آقای وزیر دارائی بفرمایند .

وزیر دارائی - بنده تصور می کنم که برای جناب آقای فقیه زاده سوء تفاهمی دست داده است و ایشان تصور فرموده اند که بنده از انجام تعهد خودم خواستم سریع کنم و حال اینکه اینطور مواجه با يك مطلب بسیار مهمی بودیم که هم دولت و هم مجلس شورای ملی با توجه داشت و آن موضوع ملی شدن صنعت نفت بوده است و دولت قسمت مهم وقت خودش را صرف کار آن کمیسیون کرده مخصوصاً آقای وزیر دارائی که باید بوجه را تهیه کنند در آن قسمت مشغول بودند اگر تأخیری اتفاق افتاده برای این بوده و الا این ماه اردیبهشت باید قبول بفرمایند که ماهی بوده است که در واقع مجلس کاری کرده است و ما در مقدمه اجرای این قانون بودیم دولت هم برای همین کار مشغول بوده از آن یازدهم نفری هم که همیشه باید در آن کمیسیون حضور داشته باشد بکنفر آن آقای وزیر دارائی است و بنده خیال نمی کنم دولت فعلی و آقای وزیر دارائی هیچوقت نظرشان این باشد که تأخیری در تقدیم بوجه کشور داشته باشند یعنی خود آقای وارسته وزیر دارائی که سوابق زندگی ایشان در همه روشن است ایشان همیشه مایل هستند که بوجه کل

رئیس - آقای نبوی
نبوی - مخالف
رئیس - آقای ارباب
مهملی ارباب - بنده مخالف
رئیس - آقای ملک مدنی موافقت بفرمایند .

ملک مدنی - تذکر آقای فقیه زاده صحیح است ولی يك نکته را نباید از نظر دور داشت ، در این ماه اردیبهشت ما مواجه با يك مطلب بسیار مهمی بودیم که هم دولت و هم مجلس شورای ملی با توجه داشت و آن موضوع ملی شدن صنعت نفت بوده است و دولت قسمت مهم وقت خودش را صرف کار آن کمیسیون کرده مخصوصاً آقای وزیر دارائی که باید بوجه را تهیه کنند در آن قسمت مشغول بودند اگر تأخیری اتفاق افتاده برای این بوده و الا این ماه اردیبهشت باید قبول بفرمایند که ماهی بوده است که در واقع مجلس کاری کرده است و ما در مقدمه اجرای این قانون بودیم دولت هم برای همین کار مشغول بوده از آن یازدهم نفری هم که همیشه باید در آن کمیسیون حضور داشته باشد بکنفر آن آقای وزیر دارائی است و بنده خیال نمی کنم دولت فعلی و آقای وزیر دارائی هیچوقت نظرشان این باشد که تأخیری در تقدیم بوجه کشور داشته باشند یعنی خود آقای وارسته وزیر دارائی که سوابق زندگی ایشان در همه روشن است ایشان همیشه مایل هستند که بوجه کل

رئیس - آقای نبوی
نبوی - مخالف
رئیس - آقای ارباب
مهملی ارباب - بنده مخالف
رئیس - آقای ملک مدنی موافقت بفرمایند .

ملک مدنی - تذکر آقای فقیه زاده صحیح است ولی يك نکته را نباید از نظر دور داشت ، در این ماه اردیبهشت ما مواجه با يك مطلب بسیار مهمی بودیم که هم دولت و هم مجلس شورای ملی با توجه داشت و آن موضوع ملی شدن صنعت نفت بوده است و دولت قسمت مهم وقت خودش را صرف کار آن کمیسیون کرده مخصوصاً آقای وزیر دارائی که باید بوجه را تهیه کنند در آن قسمت مشغول بودند اگر تأخیری اتفاق افتاده برای این بوده و الا این ماه اردیبهشت باید قبول بفرمایند که ماهی بوده است که در واقع مجلس کاری کرده است و ما در مقدمه اجرای این قانون بودیم دولت هم برای همین کار مشغول بوده از آن یازدهم نفری هم که همیشه باید در آن کمیسیون حضور داشته باشد بکنفر آن آقای وزیر دارائی است و بنده خیال نمی کنم دولت فعلی و آقای وزیر دارائی هیچوقت نظرشان این باشد که تأخیری در تقدیم بوجه کشور داشته باشند یعنی خود آقای وارسته وزیر دارائی که سوابق زندگی ایشان در همه روشن است ایشان همیشه مایل هستند که بوجه کل

رئیس - آقای نبوی
نبوی - مخالف
رئیس - آقای ارباب
مهملی ارباب - بنده مخالف
رئیس - آقای ملک مدنی موافقت بفرمایند .

ملک مدنی - تذکر آقای فقیه زاده صحیح است ولی يك نکته را نباید از نظر دور داشت ، در این ماه اردیبهشت ما مواجه با يك مطلب بسیار مهمی بودیم که هم دولت و هم مجلس شورای ملی با توجه داشت و آن موضوع ملی شدن صنعت نفت بوده است و دولت قسمت مهم وقت خودش را صرف کار آن کمیسیون کرده مخصوصاً آقای وزیر دارائی که باید بوجه را تهیه کنند در آن قسمت مشغول بودند اگر تأخیری اتفاق افتاده برای این بوده و الا این ماه اردیبهشت باید قبول بفرمایند که ماهی بوده است که در واقع مجلس کاری کرده است و ما در مقدمه اجرای این قانون بودیم دولت هم برای همین کار مشغول بوده از آن یازدهم نفری هم که همیشه باید در آن کمیسیون حضور داشته باشد بکنفر آن آقای وزیر دارائی است و بنده خیال نمی کنم دولت فعلی و آقای وزیر دارائی هیچوقت نظرشان این باشد که تأخیری در تقدیم بوجه کشور داشته باشند یعنی خود آقای وارسته وزیر دارائی که سوابق زندگی ایشان در همه روشن است ایشان همیشه مایل هستند که بوجه کل

تقاضا می نماید ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مصارف مستمر و غیر مستمر اردیبهشتماه ۱۳۳۰ را مطابق قانون يك دوازدهم فروردینماه ۱۳۳۰ مصوب پنجم اردیبهشتماه ۱۳۳۰ از محل درآمد عمومی کشور پرداخت نمایند نخست وزیر .

(شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستخضر است سال گذشته برای جلوگیری از خسارات وارده از حمله ملخ به اراضی جنوب ۳۰۰ میلیون ریال اعتبار تصویب شد متأسفانه ملخها به مراتب پیش از آنچه پیش بینی می شد هجوم نمودند و اعتبارات مصوب کفاف مبارزه دامنه داری را که علیه این آفت خطرناک شروع شده و هنوز هم ادامه دارند نینماید علیهذا برای تأمین اعتبار مورد لزوم ماده واحده ذیل را با قید دو فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا دارد .

ماده واحده - برای ادامه مبارزه با انواع ملخ مبلغ سی میلیون ریال دیگر بمنوان اعتبار تصویب و بوزارت دارایی اجازه داده میشود مبلغ مزبور را از محل درآمد عمومی سال جاری کشور برداری که مصرف پیدا میکند بر طبق درخواست وزارت کشاورزی در اختیار وزارت نامبرده بگذارد

نخست وزیر - دکتر محمد مصدق - وزیر دارایی - محمد علی وارسته وزیر کشاورزی فرمند رئیس - فوریت این لایحه مطرح است آقای - سالار بهزادی بفرماید

سالار بهزادی - بنده که بمنوان مخالف صحبت میکنم نه اینکه باموضوع مبارزه با ملخ مخالف هستم بلکه برای يك امر لازمی است و بنده متأسفانه شنیدم که زیاد خوب عمل نشده است (حاذقی و خسرو قشقای - در فارس خیلی خوب عمل شده) و متأسفانه در این مملکت هیچکاری روی اصول انجام نمیشود روی اغراض شخصی و نظریات خصوصی است در موقعی که در کرمان مبارزه با ملخ میشود رئیس کشاورزی آنجا بوزارت کشاورزی می نویسد که در حیرت و دردم جوتی ۲۰۰ تومان ارزش دارد و آقایان آمدند مطابق این صورتی که درست است البته صورت ریزش نیست از این جاسوس حمل کردند با کرایه ای که داده شده اطلاع دارم تنی ۴۵۰ تومان برای دولت تمام شده (فقیه زاده - آنجا قطعی میشد) خیر الان هم جنس موجود است در صورتی که اینکار را در محل می توانستند انجام دهند و این پول را تلف نکرده باشند حالا حاجت بگفتار نیست اینطور الان عمل میشود (همه نمایندگان) (ژنک رئیس) متأسفانه جریان قطعی آنجا را در نظر نگرفتند بلکه فعل و انفعالاتی انجام شده که بنده نمی خواهم وارد آن بحث شوم و یا یک کمیسیون هائی که در وزارت کشاورزی شده

بود که روی همان جریان منجر ببرداشتن رئیس کشاورزی آنجا شد و اگر لازم شد بنده حاضرم که جریان را با اسناد و مدارک در اینجا بسم آقایان برسانم و بهتر است که وزارت کشاورزی صورت ریزش آنرا قلمی که در آنجا خرج شده است بما بدهد تا ما بتوانیم که اعتبار دیگر بدهیم و آقای وزیر کشاورزی میگویم که این صورت قانع کننده نیست و صورت ریزش لازم دارد وزیر کشاورزی - صورت ریزش حاضر است

رئیس - آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی (آقای فرمند) اینکه آقای فرمند که در تهران سیوس تهیه شده و حمل شده و چهارصد تومان قیمت پیدا کرده است اینطور نیست برای اینکه اولاً سیوس را از سیلوی تهران گرفتیم و بنده هم نبودم در سه چهارماه پیش در دولت سابق در تهران در انبار سیلو سیوس بود که هیچ مصرفی نداشت و اینجام سیوس بملغی می باید خرج میکنند که این سیوس را بیرون بزنند وزارت کشاورزی قبول کرد و اینها را با کامیون حمل کرده است بکرمان و این طعمه برای مسوم شدن ملخها لازم بوده است و در کرمان هم این طعمه نبوده و چیزی که هست جو هست نه سیوس (سالار بهزادی - اینطور نبوده است بلخ زیادی کرایه داده اند)

رئیس - آقای سالار بهزادی بشما تذکر میدهم حفظ نظام را بفرمائید

وزیر کشاورزی - این عملی که شده است در وزارت کشاورزی در وزارت آقای وزیر سابق بوده که آقای مهدوی بوده اند و اینکار بصره دولت بوده است برای اینکه از سیلوی دولت جنس حمل شده است اما اگر ما میخواستیم سیوس آنجا بخریم ممکن بود که در مزایده هزار حقه بازی کنند این کار از کارهای خیلی خوب دولت است که از اجناس خودش بصرفه ای که میشود میسازند و آقایان تصدیق بفرمائید که اینکار را بهتر بود آقای سالار بهزادی تشویق میفرمودند (صحیح است) و اینکه رئیس کشاورزی آنجا را بنده عوض کردم این را میخواهم توضیح بدهم در فارس مأمورین خوب کار کردند در خوزستان مأمورین خوب کار کردند در بلوچستان خوب کار کردند ولی در کرمان یک اختلافی پیدا شده بود که بنده یکساعت ونیم با استاندار کرمان تکرار حضور کردم التماس کردم که تکذاریه تفاق کنند تمام اداره کرمان شلوغ شده بود (سالار بهزادی - گناه درستی است) و دلپش را بنده عرض میکنم دلپش این است که این رئیس کشاورزی

آنجا بزور به آقای مهدوی تعویل شده بود وقتی مأموری را بزور تعویل میکنند آن مأمور آنجا نمیتواند انجام وظیفه کند و آقای سالار بهزادی هم امروز صبح بنده را تهدید کردند باستباحت بنده هم با ایشان عرض کردم من و کیل بودم از استباحت نمیترسم (معدل - در وزارتخانه شما از او پول میخواستند نداده این کار را کردند)

بزرگنیا - مهدوی مرد شریفی است مهتال - مهدوی مرد درستی است ولی از آن شخص پول خواستند نداد او را برداشتند

رئیس - آقای صدرزاده صدرزاده - تصور میکنم مطلب محترم از این باشد که عجلتاً وارد باین مسئله رئیس کشاورزی بشویم یک کار مهمی را عمیق بکناریم (صحیح است) امیدوارم که آقای وزیر کشاورزی ترتیبی بدهند که موافق با جریان امر باشد و خودشان این موضوع را حل بفرمایند از چند ماه قبل دسته های خیلی بزرگی از ملخ بنواحی جنوب حمله کردند وزارت کشاورزی هم تا آنجا که ما اطلاع داریم و مأمورین که بنواحی فارس اعزام داشته با کمال صداقت و درستی انجام وظیفه کرده اند (صحیح است) و من باید این نکته را عرض کنم که مردم فارس از طبقه ملاک و کشاورز در نهایت درجه صمیمیت با مأمورین دولت همکاری کرده اند (صحیح است) بنده در ایام عید که بشیراز رفتم با مأمورین کشاورزی تماس گرفتم آنها بمدای اظهار رضایتی که از مردم فارس می کردند میگفتند که این اعتبار برای دفع ملخ با این وضع کافی نیست و اگر اعتبار دیگر بما داده نشود ممکن است که این عملیات مانا رسا باشد و حتی محصولات آتی هم دچار خطر بشود بنده همان موقع بجناب آقای وزیر کشاورزی این مسئله را تذکر دادم که متأسفانه جریان یکطرفه بود که لایحه ای بمنوان این اعتبار حالا به مجلس تقدیم می کنند بر این می خواستم از آقایان استدعا کنم که نسبت به فوریت این لایحه رای بدهند (صحیح است) برای اینکه این بودجه در اختیار آن ها گذاشته شود تنها فارس از این آفت خسارت نمی بیند بلکه قسمت عمده کشور متضرر میشود (صحیح است)

رئیس - آقایانی که با فوریت این لایحه موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد برای چاپ فرستاده می شود

۱۰- معرفی آقای دکتر فاطمی بمعاونت نخست وزیری بوسیله آقای وزیر بهداری طبق نامه آقای نخست وزیر

رئیس - آقای نخست وزیر یک شرحی نوشته اند که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی چون بواسطه کسالت حضور اینجناب در جلسه مقدور نیست جناب آقای دکترا که حسن ادهم وزیر بهداری با اجازه آنجناب آقای دکتر حسین فاطمی را بسمت معاونت پارلمانی اینجناب به مجلس شورای ملی معرفی می نماید

دکتر محمد مصدق رئیس - آقای دکتر ادهم وزیر بهداری دکتر ادهم - چون آقای دکتر فاطمی راجع به ملی شدن صنعت نفت خدمتانی انجام داده اند اینست که جناب آقای نخست وزیر باینجناب دستور دادند که ایشان را بسمت معاونت پارلمانی نخست وزیر به مجلس شورای ملی معرفی کنم (مبارک است)

۱۱- قرائت و اعلام رای گزارش اصلاح ماده ۲۰ قانون مالیات بر درآمد راجع باطوق های بازرگانی

رئیس - خاطر آقایان ملاحظه است یک قانونی بمجلس سنا فرستاده شده راجع بماده ۲۰ املاک مزدوعی و مالیات بر درآمد که بر گشته قرائت میشود که رأی نهائی گرفته شود (شرح ذیل قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی - در جواب مراسم شماره ۱۲۲۳۰ - ۲۰ راجع بگزارش کمیسیون های قوانین دارائی و اقتصاد ملی مجلس شورای ملی در خصوص اصلاح ماده ۲۰ قانون مالیات بر درآمد که برای اظهار نظر به مجلس سنا ارسال شده بود اشعار میفرماید ماده واحده و تبصره دوم آن در جلسه روز ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ با اظهار نظر موافق بتصویب رسید لیکن نسبت به تبصره اول آن چون غیرمالی تشخیص گردید قرار شد پس از اخذ رای نهائی در مجلس شورای ملی بمجلس سنا ارسال شود تا مورد رأی قرار گیرد اینک مواد ماده واحده و تبصره ای که بتصویب مجلس سنا رسیده است لفا ارسال می گردد

قانون املاک مزدوعی و مالیات بر درآمد مصوب ۲۹ تیرماه ۱۳۲۸ از اول سال ۱۳۲۹ لغو و وزارت اقتصاد ملی در مورد درآمد اطافهای بازرگانی که امکان طبق ماده ۲۲ قانون اطافهای بازرگانی مصوب دوم تیرماه ۱۳۲۱ عمل خواهد نمود تبصره - کلیه درآمد صدی یک اطافهای بازرگانی پس از وضع حداکثر صدی سه برای هزینه وصول منحصراً بایستی بمصرف اختصاصی اطاق بازرگانی برسد ماده واحده و تبصره آن در جلسه روز چهارشنبه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ با اظهار نظر موافق به تصویب مجلس سنا رسیده است

نایب رئیس مجلس سنا - بیات صفائی - آن تبصره ای که حذف شده بفرمائید قرائت کنند (شرح ذیل قرائت شد) تبصره - در هر شهر که مرکز شهرستان

بوده و جمعیت آن از بیست و پنج هزار نفر متجاوز باشد دولت مکلف است بتدریج اطاق بازرگانی تأسیس نماید صفائی - این تبصره مالی نیست و نظر مجلس سنا صحیح است رئیس - آقای نبوی نبوی - بنده وقتی اجازه گرفتم صحبت کنم که این تبصره را قرائت نکرده بودند میخواستم بطور کلی عرض کنم که آقایان کارهای بودجه ای و مالی را بمنوان مشاوره بسنا میفرستند ولی معنی این نیست که اگر آنها نظری دارند ما توجه نکنیم چند دفعه بنده دیدم که در لوابی که آنها نظرداده بودند ما توجه نکردیم و در مجلس بدون اینکه توجهی بشود رأی گرفته شد بنده خواستم اینجا عرض کنم که از نظر مشورتی آقایان باید استفاده کنیم و آن نظر را در اینجا طرح

کنیم به بیستم مجلس شورا قبول میکنند یا خیر البته اگر مجلس شورا قبول نکرده آن نظر مشورتی رد شده در این موارد بایستی ما در آینده دقت کنیم که تبصره هائی که جنبه مالی ندارد مثل همین تبصره ضمیمه کارهای مالی نشود که آنها بر گردانند من خواستم این موضوع را جناب آقای رئیس تذکر بدهم فوق العاده معین بفرمائید (پنجشنبه بعد از ظهر اگر آقایان موافق باشند نمایندگان مانعی ندارد) پس ساعت ۵ بعد از ظهر روز ۵ شنبه برای لایحه تمدید حکومت نظامی خوزستان بطور فوق العاده جلسه خواهد شد و الان هم چون عده کافی نیست بمنوان تنفس تعطیل میکنیم (مبارک ظهر جلسه بمنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید) رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت

الماده مطرح شود حالا هر روزی را که آقایان تعیین بفرمائید (صفائی - پنجشنبه را تعیین بفرمائید) پنجشنبه جلسه عادی است باید در یک جلسه فوق العاده مطرح بشود چون روز ۳ شنبه هم تعطیل است و ۵ هفتهم قبلاً مذاکره شد که برای یکدوازدهم و سؤالات باشد (محمد علی مسعودی - عصر پنجشنبه را برای جلسه فوق العاده معین بفرمائید) پنجشنبه بعد از ظهر اگر آقایان موافق باشند نمایندگان مانعی ندارد) پس ساعت ۵ بعد از ظهر روز ۵ شنبه برای لایحه تمدید حکومت نظامی خوزستان بطور فوق العاده جلسه خواهد شد و الان هم چون عده کافی نیست بمنوان تنفس تعطیل میکنیم (مبارک ظهر جلسه بمنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید) رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت

ریاست محترم مجلس شورای ملی
متنی است مقرر فرمائید آقای وزیر
خارجه در مجلس شورای ملی حضور بهم
رسانیده پرسشهای زیر را پاسخ دهند
۱- چرا تاکنون قرار منعقد بین دولتین
ایران و عراق راجع با داره کردن امور
شط العرب که قرار بود دولتین معظمین مشترکاً
اداره کنند و کارمندان آن متساویاً ایرانی
و عراقی باشند و در آمد آن با مناصفه تقسیم
شود هنوز اجرا نشده است؟

۲- وضع کنونی اداره امور شط
العرب از چه قرار است؟

۳- در آمد سالیانه بنگاه نامبرده
چقدر است و چه مصرفی میرسد و چگونه
بازرسی میشود؟

۴- کارمندان آن چند نفرند و چند
کارمند ایرانی در آنجا مشغول کارند

۵- عدم اجرای مفاد قرارداد نامبرده چه
زیانهای بکشور ایران رسانیده؟

۶- مسئول این زیانهای مادی و معنوی
کجست و چگونه باید جبران شود؟

مجید موقر
۲۲-۲-۳۰

ریاست مجلس شورای ملی

متنی است مقرر فرمائید آقای وزیر
چنگ در مجلس شورای ملی حاضر شده پرسش
های زیر را پاسخ دهند

۱- روزی ۱۰۰ نفر از کپسولهای نفتی
خطرناک عشا پری داشته و در دور روز مامور
اوبوده که نقشه اعزام معد سید خزعلی
پسر شیخ خزعل معروف که نسبت خانوادگی
هم با وزیر آرد داشته چه طرح شده چه مجوزی
و منظوری از این ماموریت داشته؟

۲- معد سید خزعلی که چگونه
سابقه اداری در ایران ندارد بلکه برعکس
سوابق متنهی در ارتش عراق داشته و حتی
پنجاه و نه خوزل اذهای مالکیت ایسن
منطقه حساس مرزی را در باجه صلاح اندیشی
از طرف لشکر خوزستان و ستاد ارتش به
فوتولی فرمانداری دشت میشان معرفی
شده است؟

۳- چرا عناصر خائن که بر علیه استقلال
و تمامیت ایران قیام مسلحانه نمودند و
فرزندان رعبه ایرانی را در راه دفاع از
میهن عزیز بپاک و خون آغشته ساختند مورد
رحمت و حمایت لشکر خوزستان قرار
گرفته اند؟

۴- جریان قیام مسلحانه این عناصر
خائن در سال ۱۳۲۰ و ۱۳۲۴ از چه
قرار بوده؟

۵- وزارت چنگ چه اطلاعی از
صلوات خائنه ستون پنجم در خوزستان که
لوزمان چنگ تاکنون مشغول فعالیت و خراب
کاری هستند دارد؟

۶- وزارت چنگ چه اطلاعی دارد از

همدستان خزعلی که از قاچاقچیان بدنام بود
سابقه خوزستان بوده و خباثنهائی مرتکب
شده و جریان جنایات آنها در مجلس و در
تمام مطبوعات مهم کشور منعکس شد و
چرا لشکرات دست آنان قرار گرفته است؟

۷- چرا فرمانده سابق لشکر خوزستان
بدون هیچ مجوز قانونی در امور کشوری
مداخله نموده و اصرار ورزیده شخص
مشکوکی مانند معد سید خزعلی برخلاف
مصالح عالی کشور بفرمانداری منطقه
بسیار حساس مرزی دشت میشان گمارده
شود؟

مجید موقر ۲۲/۲/۳۰

سؤال از آقای وزیر کشور

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی
شیداد ارکانه

در جلسه (۲۲ اردی بهشت ۱۳۳۰)

جناب آقای نخست وزیر ضمن بیانات مشروح
خود فرمودند:

که بعلمت عدم امنیت عمومی و هرج و
مرج برای مدت نامعلومی شخصاً در محوطه
مجلس تعین خواهند یافت

بنده نفهمیدم که این تشکیلات هریض
و طویل که بنام قوای تأمینیه و انتظامی بر
دوش ضعیف خلق تحصیل گردیده و هر سال
مبالغ هنگفتی باین عنوان از بیت المال
سهم میبرد برای چه منظوری است؟ اگر
قرار شود رئیس حکومت که خود ضامن
امنیت قاطبه مردم است از ترس چنان و
بعلمت نبودن امنیت در محوطه مجلس متعین
شود پس تکلیف مردم عادی و بی پناه
مملکت چه خواهد بود؟ آیا این جریانات
راجز بر عدم لیاقت هیئت حاکمه بر چیز
دیگری میتوان حمل کرد؟ ستاد او به دستور
اکیه صادر فرمایند با آقای وزیر کشور
اطلاع دهند تا در اسرع اوقات در مجلس
حضور یافته و برای روشن شدن اذهان
عمومی توضیحات کافی دهند

معد رضا آشتیانی زاده

مقام محترم ریاست مجلس
راجح بانتخابات دوره ۱۶ مجلس
شورای ملی بعضی از نقاط کشور شتوالی
از دولت دایم نمی دازم دستور فرمائید وزیر
کشور در مجلس شورای ملی حضور بهم
رسانیده جواب بدهند

چواد کتجه

ریاست محترم مجلس شورای ملی
خواهشتم جناب آقای وزیر دادگستری
اطلاع فرمایند برای پاسخ بسؤال زیر در
طرف مدت مقرر قانونی در مجلس شورای
ملی حضور بهم رسانند

۱- انتظار خدمت و تغییر قضاتی که
در دوره وزارت جناب آقای امیرعلائی بعمل
آمده است بنظر آنجناب موافق قانون
اساسی و اصلاح دادگستری بوده است یا
خیر؟

۲- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

وزارت دادگستری نسبت به مجازات
فانلین خانواده حسینیان در برابر قورسپدگی
بتظلم اولیای دم چه اقدام قانونی کرده است؟

ابوالفضل حاذقی

سؤال از دولت
وسپهت ریاست معظم مجلس شورای ملی
جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر

بقرار اطلاع قسمت بهداشتی سازمان
برنامه در وزارت بهداری موجودی کرد
۵۰۰ ترا که امسال محدود میباشد برای
مصرف تهران و حومه اختصاص داده است
در صورتیکه آنجناب اطلاع کامل دارند
که دو استان گیلان و مازندران مالاریا
خیز مردم این سامان سالهاست با این
بیماری خطرناک مواجه و حیات و سلامت آن
ها در معرض تهدید است؟

اگر بیاس حق شناسی از مردم تهران
که جناب عالی و سقبل اول آنها هستند این
تعمیم اتخاذ شده برای آنجناب صلاح
نیست و اگر باید تمام اصلاحات منحصر به
تهران باشد و از توجه بمنافع حیاتی و تأمین
سلامت مردم سایر نواحی غفلت کرد در آن
هم قطعاً صلاح دولت مملعی مانند دولت
آنجناب نیست

علیهذا خواهشمند است اگر موضوع
صحیح است دستور فرمایند رفع این بی
عدالتی بشود و اگر صحیح نیست جناب
آقای وزیر بهداری در مجلس مورد را
تکذیب فرمایند

ابوالقاسم امینی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
مقرر فرمائید جناب آقای وزیر
دادگستری برای پاسخ سؤال زیر در مجلس
شورای ملی حضور یابند

جناب آقای امیرعلائی وزیر دادگستری
کابینه قبل سی نفر از قضات را منتظر خدمت
و قریب به هفتاد نفر را بر خلاف رضایت
آنان منتقل و یا تغییر شغل داده است چون
تغییر قضات بدین شکل مخصوصاً با تنزل
رتبه بر خلاف اصل استقلال قضات و قانون
اساسی است که در نتیجه باعث تنزل
دستگاه دادگستری و از بین رفتن عدالت
اجتماعی و بیاس قضات صالح کشور میگردد
از جناب آقای هیئت که شخصی با تجربه و
واقف بمواظین قضائی هستند پرسش
می کنم

۱- انتظار خدمت و تغییر قضاتی که
در دوره وزارت جناب آقای امیرعلائی بعمل
آمده است بنظر آنجناب موافق قانون
اساسی و اصلاح دادگستری بوده است یا
خیر؟

۲- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۳- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۴- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۵- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۶- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۷- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۸- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۹- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۰- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۱- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۲- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۳- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۴- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۵- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۶- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۷- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

۱۸- در صورتیکه این تغییرات را صحیح
ندانید چه اقدامی برای جبران آن بعمل
خواهید آورد؟

گزارش از کمیسیون کشور به
مجلس شورای ملی

طرح قانونی راجع باصلاح دو ماده
از قانون تشکیل شهرداریها و انجمن شهر
ها و قضبات که بتصویب مجلس سنا رسیده
است در کمیسیون کشور با حضور آقای
وزیر کشور مطرح گردیده پس از مذاکرات
لازمه ماده ۱۵ مصوب مجلس سنا هیئاً و
ماده ۲۹ با اصلاحاتی بقرار زیر تصویب
گردیده که اینک گزارش آن را برای
تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده ۱۵ - دادن رأی مخفی است و
همینکه رأی دهنده باطابق انجمن یا شعبه
وارد و وابد شرایط بودن او بدادن رأی
تشخیص داده شد نباید رأی خود را با
نهایت آزادی شخصاً روی بسکبرک از
اوراقی که برای کار تهیه شده و در انجمن
باو تسلیم میشود بنویسد و در حضور انجمن
در صندوق انداخته خارج شود

ماده ۲۹ - انجمن شهر با رأی مخفی
یک نفر از بین خود یا از اشخاص خارج از
انجمن در مرتبه اول با اکثریت تام و در
صورتی که در نوبت اول اکثریت تام حاصل
نشود در مرتبه دوم با اکثریت نسبی برای
ریاست شهرداری بدت دو سال انتخاب
و بوسیله فرماندار به وزارت کشور معرفی
میتواند

چنانچه از اعضاء انجمن کسی بعنوان
شهردار انتخاب شد و قبول نمود خود بخود
از عضویت انجمن شهر مستعفی شناخته میشود
و نفر بعد که حائز اکثریت بوده بجای او
عضو انجمن شهر خواهد شد

تبصره های این ماده به قوت خود
باقی است

مخبر کمیسیون کشور - امیر قاسم ولادوند

کمیسیون محاسبات مجلس شورای ملی
بریاست آقای شوشتری در جلسات عیدیه
تشکیل گردیده و بلوایح تفریح بودجه
سنوات ۱۳۲۱ ر ۲۲ ر ۲۴ ر ۲۵ ر
۲۶ ر ۲۷ مجلس شورای ملی را مطرح
نموده با توضیحاتی که از طرف آقای
مهربان مهر رئیس حسابداری کل مجلس
داده شد صحت محاسبات هفت ساله مورد
رسیدگی و تصدیق قرار گرفت و تفریح
بودجه های سنوات مزبور تصویب گردید
و گزارش آنها قراغه هریک جداگانه
بمجلس شورای ملی تقدیم شود

روزگشبه ۲۹ اردی بهشت ۱۳۳۰
قبل از ظهر کمیسیون هریض متشبه از
شعب تشکیل گردید و هیئت رئیسه خود را
از استقرار انتخاب نمود

آقای معذل رئیس
مکرم تائب رئیس
حاذقی مخبر
مکرم